

HATÉKONY NYOMOZÁS

A RENDVÉDELMI SZERVEK ÁLTAL
OKOZOTT HALÁLESETEK VAGY
BÁNTALMAZÁS ÜGYÉBEN

AZ EMBERI JOGOK
EURÓPAI
BÍRÓSÁGA ÁLTAL
HOZOTT ÍTÉLETEK
VÉGREHAJTÁSÁVAL
FOGLALKOZÓ
OSZTÁLY

DG1

**TEMATIKUS
ESETGYŰJTEMÉNY**

2020. július

HATÉKONY NYOMOZÁS

A RENDVÉDELMI SZERVEK ÁLTAL OKOZOTT HALÁLESETEK VAGY BÁNTALMAZÁS ÜGYÉBEN

Ezek az összefoglalók az Európai Bíróság Ítéleteinek Végrehajtásával Foglalkozó Osztály kizárólagos felelősségével készülnek, és semmilyen módon nem kötik a Miniszteri Bizottságot.

1. FÜGGETLENSÉG.....	3
2. MEGFELELŐSÉG.....	6
3. GYORSASÁG.....	8
3.a. A gyorsaság és az elévülés közötti kapcsolat.....	9
4. AZ ÁLDOZATOK RÉSZVÉTELE ÉS A NYILVÁNOSSÁG ÁLTALI ELLENŐRZÉS.....	10
5. A BŰNCSELEKMÉNY KÜLÖNLEGES INDÍTÉKAINAK VIZSGÁLATA.....	12
6. A VIZSGÁLATOK FÜGGETLEN FELÜGYELETE	14
7. AZ ÁLDOZATOK KÁRTALANÍTÁSA.....	16
MELLÉKLET - ESETMUTATÓ	17

Azokban az esetekben, amikor az Emberi Jogok Európai Bírósága az Egyezmény 2. cikkének (élethez való jog) és/vagy 3. cikkének (kínzás tilalma) eljárási szempontból történt megsértését állapítja meg, amennyiben elmulasztották valamilyen igazolt vagy állítólagos jogsértés hatékony kivizsgálását, amelyet a rendvédelmi erők követtek el ezen alapjogokat megsértve, folyamatos kötelezettség terheli őket ezen vizsgálat elvégzésére, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy a hatóságok kötelesek gyorsan és hivatalból újra kivizsgálni az ügy aktáit, hogy elkerüljék a további intézkedések elévülését, és amennyiben a vizsgálat továbbra is lehetséges, kötelesek azt ismételtelen lefolytatni vagy újraindítani.

Ez az esetgyűjtemény a következő, a vizsgálat hatékonyságát meghatározó fő elemekre összpontosít, amelyeket a Bíróság ítélkezési gyakorlata során állapítottak meg, és amelyeket a Miniszteri Bizottság felügyel: függetlenség; megfelelőség; gyorsaság; a bűncselekmény különleges indítékainak a kivizsgálása; független felügyelet; és az áldozatok kártalanítása. Számos példát mutat be az Államok által az Európai Bíróság ítéleteinek végrehajtásával összefüggésben elfogadott és bejelentett intézkedésekre, melyek célja a vizsgálatok hatékonyságának biztosítása és megerősítése.

1. FÜGGETLENSÉG

Az Egyezmény előírja, hogy a kivizsgálást kezdettől fogva független szervek végezzék. Ennek a követelménynek a teljesítése érdekében a vizsgáló szervnek megfelelő mértékű - intézményi és gyakorlati - függetlenséggel kell rendelkeznie a vizsgált hatóságoktól. Ez azt is jelenti, hogy a függetlenség kérdését az állítólagosan az eseményekért felelős állami alkalmazottak/hatóságok és a vizsgáló szerv közötti viszony fényében kell vizsgálni.

<p>Az Ombudsman és az általa irányított Kínzásmegelőzési Egység, valamint a Belügyi és Panaszkezelési Szolgálat mint független nyomozó testület figyelemmel kísér minden, a bűnüldöző hatóságok által állítólagosan elkövetett bántalmazást, beleértve az állami tisztviselők törvénysértő cselekményeire és mulasztásaira vonatkozó panaszokat is.</p>	<p>ALB / Pihoni (74389/13)</p> <p>Jogerős ítélet 2018.05.13-án</p> <p>Intézkedési terv</p>
<p>A Különleges Nyomozó Szolgálatot (SIS) 2007-ben hozták létre a Legfőbb Ügyész irányítása alá tartozó független szervként, amelynek a feladata a rendőrség által állítólagosan elkövetett bántalmazások kivizsgálása. A SIS vezetőjét a Köztársasági Elnök nevezi ki a Legfőbb Ügyész indítványa alapján. A SIS Kínzás-kivizsgáló Osztálya előzetes vizsgálatot folytat le bántalmazási esetekben. A Büntetőeljárás Törvénykönyv 2015-ös módosításai szerint az áldozatok panaszait a továbbiakban közvadás, nem pedig magánvadás eseteknek tekintik. A hadsereg által elkövetett bántalmazásra vonatkozó vádakot a Vizsgálóbizottság vizsgálja ki, ami egy 2014-ben felállított, intézményi és szervezeti tekintetben egyaránt független testület.</p>	<p>ARM / Virabyan (40094/05)</p> <p>Jogerős ítélet 2013.01.02-án</p> <p>Intézkedési terv</p>
<p>A 2011. évi Büntetőeljárás Törvénykönyv előírja, hogy államügyészeknek kell vezetniük a bántalmazás vádjával kapcsolatos bűnügyi nyomozásokat, és hogy a rendőrség csak az államügyész utasítására intézkedhet.</p>	<p>CRO / Mader (56185/07)</p> <p>Jogerős ítélet 2011.09.21-én</p> <p>Intézkedési terv</p>
<p>A Rendőrség elleni Gyanúsítások és Panaszok Vizsgálati Hatóságát 2006-ban hozták létre azzal a feladattal, hogy hivatalból vizsgálja ki az állítólagos bántalmazásra vonatkozó panaszokat. A vizsgálati anyagokat és eredményeket a Legfőbb Ügyész elé terjeszti döntéshozatalra.</p>	<p>CYP / Shchukin és társai (14030/03)</p> <p>Jogerős ítélet 2010.10.29-én</p> <p>Záró határozat CM/ResDH(2014)93</p>
<p>Annak érdekében, hogy a rendőrség által őrizetbe vett gyanúsítottak halálának körülményeit független vizsgálattal derítsék fel, 2012-ben létrehozták a Rendvédelmi Erők Általános Felügyeletét, egy független testületet, amelynek a feladata a rendőrök által állítólagosan elkövetett bűncselekmények kivizsgálása.</p>	<p>CZE / Eremiasova és Pechova (23944/04)</p> <p>Jogerős ítélet 2012.05.16-án</p> <p>CM/ResDH (2014)69 záró határozat</p>
<p>A 2018. évi alkotmánymódosítás nyomán a Legfőbb Ügyészt a Parlament hat évre választja, és kizárólag a Parlamentnek tartozik elszámolással. Emellett 2019-ben megkezdte működését az Állami Ellenőrző Szolgálat, amelynek feladata a rendvédelmi szervek tagjai által elkövetett kínzás, bántalmazás és egyéb bűncselekmények kivizsgálása. Az Állami Ellenőrt is a Parlament választja hat évre, és kizárólag a Parlamentnek tartozik elszámolással.</p>	<p>GEO / Tsintsabadze csoport (35403/06)</p> <p>Jogerős ítélet 2011.03.18-án</p> <p>Intézkedési terv</p>

Tematikus esetgyűjtemény

<p>A Bajor Bűnügyi Rendőrségnél 2013-ban létrehoztak egy központi belső nyomozó egységet, ami a bajor rendőrség napi operatív tevékenységétől függetlenül és objektíven látja el feladatait, biztosítva a zavargások ellen fellépő rendőri egységek azon cselekményeinek független kivizsgálását, amikor a szolgálat tagjai nem viselnek névkitűzött vagy más egyedi azonosító jelet, és nem készülnek videófelvételek sem. Így a vizsgálatot végző egység sem hierarchikus, sem intézményi, sem gyakorlati módon nem kapcsolódik a visszaéléssel vádolt rendőrségi egységhez.</p>	<p><i>GER / Hentschel és Stark (47274/15)</i></p> <p>Jogerős ítélet 2018.09.20-án</p> <p>Beszámoló a megtett intézkedésekről</p>
<p>A Belső Biztonsági Iroda 2015-ben jött létre a börtönök őrszemélyzete és a Belügyminisztériumnak alárendelt intézményeknél, így a rendőrségnél szolgáló személyek cselekményeinek a kivizsgálására. Ez az Iroda intézményi szempontból független a rendőrségtől és a börtönhatóságoktól. A belügyminiszter felügyelete alatt áll, külön költségvetéssel, saját helyiségekkel és regionális egységekkel rendelkezik.</p>	<p><i>LVA / Holodenko csoport (17215/07)</i></p> <p>Jogerős ítélet 2013.04.11-én</p> <p>Záró határozat ResDH(2018)382</p> <p><i>LVA / Balajevs (8347/07)</i></p> <p>Jogerős ítélet 2016.07.28-án</p> <p>Beszámoló a megtett intézkedésekről</p>
<p>A büntetőeljárás törvényét és az ügyészégi szolgálatról szóló törvényt 2007-ben illetve 2011-ben módosították, az állítólagos rendőri bántalmazások kivizsgálását először egy ügyészekből külön erre a célra létrehozott csoport hatáskörébe, később pedig az Államügyészségen belül újonnan létrehozott, a Rendvédelmi Szolgálatok Tagjai által Elkövetett Bűncselekmények Kivizsgálásával és Üldözésével foglalkozó Különleges Ügyosztály hatáskörébe utalva. Ez a részleg a szakmai és operatív autonómia elve alapján működik, és kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a rendőrség, a katonai rendőrség és a hírszerző szolgálatok tagjai által elkövetett állítólagos bűncselekmények kivizsgálására.</p>	<p><i>SVN / Matko (43393/98)</i></p> <p>Jogerős ítélet 2007.02.02-án</p> <p>Beszámoló a megtett intézkedésekről</p> <p><i>SVN / Franciska Stefancic (58349/09)</i></p> <p>Jogerős ítélet 2018.01.24-én</p> <p>Beszámoló a megtett intézkedésekről</p>
<p>2015 óta a Legfelsőbb Semmítőszéki és Fellebbviteli Bíróság mellett működő Főügyészség határozata szerint az állami szolgálatban állókkal kapcsolatos panaszok kivizsgálását kizárólag a felsőbb bíróságokhoz tartozó ügyészek végezhetik, nem pedig az igazságügyi rendészet. Ezeket az ügyészeket azok közül választják ki, akiknek a hivatali feladatai nem terjednek ki az igazságügyi rendészet tevékenységének a felügyeletére.</p>	<p><i>ROM / Barbu Anghelescu 1. sz. (46430/99)</i></p> <p>Jogerős ítélet 2005.01.05</p> <p>Záró határozat CM/ResDH(2016)150</p>
<p>A biztonsági erők által az észak-kaukázusi terroristaellenes műveletek során elkövetett állítólagos visszaélések kivizsgálása érdekében 2007-2008-ban speciális nyomozócsoportokat állítottak fel a Csecsen Köztársaság Nyomozati Bizottságának Főigazgatóságán. Ezen nyomozócsoportok felügyeletét a Nyomozati Bizottság Központi Hivatala látta el.</p>	<p><i>RUS / Khashiyev és Akayeva csoport (57942/00)</i></p> <p>Jogerős ítélet 2005.07.06-án</p> <p>Közbenső határozat CM/ResDH(2015)45</p>
<p>Figyelemmel azokra a vizsgálatokra, amelyeket azért indítottak, mert amikor az Egyesült Királyság fegyveres erői megszállták Dél-Irakot, iraki állampolgárok veszítették életüket, a Védelmi Minisztérium 2010-ben egy olyan kivizsgálási eljárást indított el, amelyben ötvözték az Iraki Múltbeli Sérelmek Csoport (IHAT) által végzett bűnügyi nyomozást egy olyan belső jellegű vizsgálattal (ez a Halálesetek Kivizsgálása nevet kapta), amit egy nyugalmazott felsőbbbírósági bíró irányított, és/vagy egy kijelölt felsőbbbírósági bíró igazságügyi felügyelete alatt zajlott. 2012-es szervezeti átalakítása után az IHAT-ot egy felsőbbbírósági ítélet 2013-tól kellőképpen függetlennek ítélte.</p>	<p><i>UK / Al-Skeini és mások (55721/07)</i></p> <p>Jogerős ítélet 2011.07.07</p> <p>Záró határozat CM/ResDH(2016)298</p>

Az Állami Nyomozó Iroda (SBI), egy független rendvédelmi végrehajtó szerv, amit 2016-ban azért hoztak létre, hogy vizsgálja a magas rangú tisztségviselők, bírók és a rendvédelmi szerveknél szolgálók által elkövetett bűncselekményeket, működését pedig 2018-ban kezdte meg. A Legfőbb Ügyészségen belül működik a Bűnügyi Eljárási Iránymutatások Osztálya, amely az SBI hatáskörébe tartozik és eljárási felügyeletet gyakorol az SBI által végzett, tárgyalást megelőző vizsgálatokban, valamint ellátja ezekben az esetekben az ügyészi feladatokat.

*UKR / Kaverzin csoport
(23893/03)*

[Jogerős ítélet
2012.08.15](#)

[Intézkedési terv](#)

*UKR / Afanasyev csoport
(38722/02)*

[Jogerős ítélet
2005.07.05](#)

[Intézkedési terv](#)

UKR / Belousov (4494/07)

[Jogerős ítélet
2014.02.07](#)

[Miniszteri Bizottsági
határozat 2019](#)

2. MEGFELELŐSÉG

Az Egyezmény előírja, hogy a vizsgálatokat megfelelően kell lefolytatni. A nyomozó hatóságoknak rendelkezniük kell mindazon hatáskörrel és szaktudással, amelyek révén megállapítható minden releváns tény, valamint lehetséges a felelősök azonosítása és adott esetben megbüntetése.

A 2003-ban létrehozott Emberijog-védő (HRD) hivatala civil felügyeletet gyakorol a hadsereg felett. A HRD rendszeresen figyelemmel kíséri a Védelmi Minisztérium hatáskörébe tartozó fogvatartási helyeket, és létrehozott egy külön osztályt a hadseregben szolgálók jogvédelmére, ami egyebek mellett megvizsgálja a panaszokat és jogsegélyt nyújt. A HRD irodája a nap 24 órájában, az év minden napján elérhető forródrótot üzemeltet katonák és polgári alkalmazottak számára, ahol bejelenthetik bármilyen, a fegyveres erőkkkel kapcsolatos problémájukat.

ARM / Muradyan
(11275/07)

[Jogerős ítélet 2017.02.24-én](#)

[Intézkedési terv](#)

Az igazságügyi bizonyítékok időben történő begyűjtésének a biztosítása érdekében a Legfőbb Ügyész 2014-ben utasításokat adott ki a rendőrség által állítólagosan elkövetett visszaélések esetén követhető eljárásról. A felperest igazságügyi orvosnak kell megvizsgálni 24 órán belül a panasztételtől vagy attól a pillanattól kezdve, hogy a rendőrség tudomására jutott az esetleges bántalmazás ténye. Az incidenseket be kell jelenteni a Legfőbb Ügyésznek és a Rendőrséggel Szembeni Vádak és Panaszok Kivizsgálásával Foglalkozó Hatóság Elnökének. 2017-ben egy törvénymódosítás előírta, hogy ezeket az orvosi vizsgálatokat az Isztambuli Jegyzőkönyvnek a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés hatékony kivizsgálásáról és dokumentálásáról szóló Kézikönyve alapján kell elvégezni.

CYP / Khani Kabarra
(24459/12)

[Jogerős ítélet 2018.09.05](#)

[Intézkedési terv](#)

A Legfőbb Ügyészség 2016-os reformját követően az lett a Kínzás Elleni Osztály feladata, hogy kivizsgálja a bonyolult ügyeket, felügyelje a területi ügyészi hivatalok által vezetett vizsgálatokat, útmutatást és támogatást nyújtson minden alárendelt ügyésznek olyan, bántalmazással kapcsolatos ügyekben, amelyekben érintettek a rendvédelmi erők. Ezen kívül létrehoztak egy Szervezett Bűnözés Elleni Küzdelemmel Foglalkozó Ügyészi Hivatalt, külön kínzásellenes részlegekkel, ahol a súlyos bántalmazási és kínzási eseteket vizsgálják ki. A kínzásellenes részlegek ügyészei számára kizárólag bántalmazási ügyeket jelölnek ki, és nem vesznek részt a rendőrséggel vagy más bűnüldöző szervekkel folytatott közös munkában.

MDA / Corsacov csoport
(18944/02)

[Jogerős ítélet 2006.07.04](#)

[Záró határozat CM/ResDH\(2018\)463](#)

MDA / Levinta (17332/03)

[Jogerős ítélet 2009.03.16](#)

[Beszámoló a megtett intézkedésekről](#)

Azt követően, hogy a Holland Királyi Hadsereg külföldön bevetett egységei szerepet játszottak egy halálos incidensben, egy különleges bizottság vizsgálta felül a katonai bűnügyi igazságszolgáltatást olyan műveletek kapcsán, amelyek során nagy kockázatú térségekbe vezényeltek katonai személyzetet. Intézkedéseket hoztak a konzultációval és a képzéssel kapcsolatban, egyebek közt nyomozócsoportokat állítottak fel; javították a parancsnokok, a katonai rendőrség alakulatai és az ügyészek közötti kommunikációt; szabályzatba foglalták a halált okozó fegyverhasználat után követhető lépéseket. Az ügyészség kidolgozott egy kézikönyvet, amely bemutatja a katonai műveletek során folytatott nyomozás fő kérdéseit és lehetséges teendőit, egyebek mellett azzal a céllal, hogy

NDL / Jaloud (47708/08)

[Jogerős ítélet 2014.11.20](#)

[CM/ResDH \(2018\) 47 záró határozat](#)

Tematikus esetgyűjtemény

javítsa az együttműködést a helyi bűnüldöző hatóságokkal és a katonai műveletekben részt vevő koalíciós partnerekkel, valamint a bizonyítékok gyűjtését és a nyilvántartások vezetését.

2008-ban az Ombudsmani Hivatal létrehozott egy külön egységet, amelynek a feladata a rendvédelmi szervek tagjainak tevékenységével kapcsolatos panaszok kivizsgálása lett. 2012-ben a Belügyminisztérium elfogadta a rendőrség által őrizetbe vett személyek orvosi vizsgálatáról szóló rendeletet. 2014-ben a Legfőbb Ügyész iránymutatást adott ki a rendőrök vagy más közhatalmat gyakorló személyek által okozott halálesetekkel és bántalmazással kapcsolatos eljárásokra vonatkozóan.

*POL / Dzwonkovski csoport
(46702/99)*

[Jogerős ítélet
2007.04.12](#)

[CM/ResDH \(2016\) 148. záró
határozat](#)

2015-ben a Legfelsőbb Semmítőszéki és Fellebbviteli Bíróság mellett működő Ügyészség stratégiát fogadott el a karhatalmat gyakorló személyek (rendőrök, büntetés-végrehajtási alkalmazottak, csendőrök) által elkövetett bántalmazások hatékony kivizsgálása érdekében. A börtönökben elkövetett bántalmazás hatékony megelőzését és felderítését szakmai képzésekkel és azzal is javították, hogy felügyelet alá vonták az Országos Börtönigazgatóság intézkedéseit. Ezen túlmenően szabályokat fogadtak el a bántalmazások orvosi bizonyítékainak dokumentálására és bejelentésére.

*ROM / Predica csoport
(42344/70)*

[Jogerős ítélet
2011.09.07](#)

[Záró határozat
CM/ResDH\(2017\)291](#)

A Szövetségi Bíróság kifejezesezett ítélkezési gyakorlata hangsúlyozza a megfelelő gondosság és a vizsgálatok pártatlanságának fontosságát a rendőrség által állítólagosan elkövetett bántalmazások kivizsgálása során. Különösen a genfi kantonra vonatkozóan, 2008-ban általános szolgálati ellenőrzést vezettek be, ami a rendőri szervek tagjaival szemben indított panaszokkal foglalkozik.

SUI / Dembele (74010/11)

[Jogerős ítélet
2016.09.26](#)

[Záró határozat
CM/ResDH\(2016\)175](#)

3. GYORSASÁG

Az Egyezmény azt is előírja, hogy a vizsgálatokat minél hamarabb le kell folytatni. A nyomozó hatóságoknak azonnal tudniuk kell reagálni és haladéktalanul elindítani a bizonyítékok begyűjtése szempontjából létfontosságú vizsgálatot. Különleges kihívást jelent ezen a téren az, ha a kivizsgálás tárgyát képező potenciális jogsértések a vizsgálat ideje alatt elévülnek (lásd a 3.a pontot).

<p>Az előzetes kivizsgálás és a vizsgálatok befejezésére határidőket állapítottak meg. 2017-ben hatályon kívül helyezték a bünyogi nyomozás automatikus lezárására vonatkozó rendelkezést, és az eljárás elhúzódása elleni jogorvoslatot vezettek be az áldozatok és terheltek számára. A 2017 júliusában elfogadott cselekvési terv további reformokat irányzott elő, nevezetesen szakosodott ügyészeket a rendőri bántalmazásokkal kapcsolatos panaszok kivizsgálására és e panaszok automatikus továbbítását az ügyészséghez.</p>	<p>BGR / S.Z. (29263/12)</p> <p>Jogerős ítélet 2015.06.03</p> <p>Intézkedési terv</p>
<p>A 2007. évi ügyészségi törvény szerint vizsgálatok elhúzódásának megakadályozása érdekében az ügyészek kötelesek 30 napon belül eljárási intézkedéseket hozni a rendőrségi bántalmazásokra vonatkozó panaszok kapcsán. A 2010-es Büntetőeljárás Törvénykönyv értelmében az ügyészeknek három hónapon belül dönteniük kell a feljelentések érdeméről. Késedelem esetén az ügyésznek tájékoztatnia kell a sértettet és egy felettes ügyészt. Az önkényesség megelőzése érdekében a Büntetőeljárás Törvénybe 2013-ban bekerült a fellebbezési jog a felettes ügyészhez.</p>	<p>MKD / Jasar csoport (69908/01)</p> <p>Jogerős ítélet 2007.05.15</p> <p>Záró határozat CM/ResDH(2018)72</p> <p>MKD / Kitanovski csoport (15191/12)</p> <p>Jogerős ítélet 2015.04.22.</p> <p>Intézkedési terv</p>
<p>Annak érdekében, hogy haladéktalanul megkezdhessék azoknak az eseteknek a kivizsgálását, amikor a rendőrségi lőfegyver-használatnak áldozatai voltak, az incidenst jelenteni kell a feletteseknek, akiknek ezt írásban rögzíteniük kell, és tájékoztatniuk kell róla az ügyészt 48 órán belül. Fejlesztették az Állami Bünyogi Nyomozó Főosztály ügyeleti rendszerét annak érdekében, hogy biztosítsák a gyors kérészt az esemény helyszínére. Minden olyan vizsgálatot, amelyet a Főosztály nem tud lefolytatni, az érintett régió rendőrségének Belső Nyomozó Irodája vagy egy szomszédos rendőrség folytat le.</p>	<p>NDL / Ramsahai (52391/99)</p> <p>Jogerős ítélet 2007.05.15</p> <p>Záró határozat CM/ResDH(2010)178</p>
<p>Ami az 1990-es években történt, a civil lakosság ellen elkövetett állítólagos bántalmazást és a terrorellenes biztonsági erők műveletei során bekövetkezett haláleseteket illeti, az Igazságügyi Minisztérium 2003. évi körlevele hangsúlyozta annak szükségességét, hogy az ügyészek (nem pedig a rendvédelmi erők tagjai) végezzenek bünyogi nyomozást haladéktalanul. 2003 óta nem követelnek meg hatósági engedélyt ahhoz, hogy a rendvédelmi erők tagjaira kiterjedő vizsgálatot lehessen indítani bántalmazások és kínzás gyanúja miatt.</p>	<p>TUR / Aksoy csoport (21987/93)</p> <p>Jogerős ítélet 1996.12.18</p> <p>Közbenső határozat ResDH(2005)43</p> <p>Záró határozat CM/ResDH(2019)51</p>
<p>Annak érdekében, hogy bántalmazási esetekben minél gyorsabban meg tudják indítani a kivizsgálást, 2016-ban módosították a Büntetőeljárás Törvénykönyvet, előírva, hogy a bírók és az ügyészek kötelesek ezeket az ügyeket kiemelten kezelni. Az Igazságügyi Minisztérium 2017-ben kiadott egy körlevelet, amely arra kötelezte az ügyészeket, hogy a kínzás gyanúja miatt indított vizsgálatokat 180 napon belül, az erőszakos túlkapásokra irányuló vizsgálatokat 120 napon belül zárják le, az ilyen</p>	<p>TUR / Bati csoport (33097/96)</p> <p>Jogerős ítélet 2004.09.03</p>

Tematikus esetgyűjtemény

bűncselekményekkel kapcsolatos büntetőeljárás lezárására pedig 370 napos határidőt írt elő. Az eljárások késedelme negatív következményekkel járhat a felelős ügyész vagy bíró jövőbeni előmenetelére.

[Beszámoló a megtett intézkedésekről](#)

*TUR / Aksoy csoport
(21987/93)*

[Jogerős ítélet
1996.12.18](#)

[Záró határozat
CM/ResDH\(2019\)51](#)

A vizsgálati eljárások felgyorsítása érdekében, ideértve a fogvatartottak halálának a kivizsgálását is, a következő intézkedéseket hozták: egy felsőbbbírósági bírát neveztek ki vezető halottkémme és az ő feladatává a törvényszéki boncolásokkal kapcsolatos iránymutatást; további, hasonló feladatot gyakorló bírát neveztek ki 2016-ban azzal a céllal, hogy minden üres beosztást betöltsenek az igazságügyben; a bonyolultabb vizsgálatokra magasabb szintű bírát rendeltek ki; kineveztek egy új tanácsadót a halottkéme tanácsadó testületébe; csökkentették a halasztásokat, javították az ügykezelés és a kiszignálás rendjét; a halottkéme mellé támogató nyomozókat rendeltek ki; létrehozta egy megfigyelő mechanizmust annak érdekében, hogy a vizsgálatok teljeseek legyenek, és gyorsan elkészülhessenek a vizsgálati jelentések. 2015-ben a halottkém-szolgálat felülvizsgálatát követően 13 ajánlást fogalmaztak meg, fogadtak el és hajtottak végre 2016 végéig a hatékonyság javítása és a vizsgálati eljárások késedelmének csökkentése érdekében.

UK / McDonnell (19563/11)

[Jogerős ítélet
2016.12.06](#)

[Záró határozat
CM/ResDH\(2016\)356](#)

3.a. A gyorsaság és az elévülés közötti kapcsolat

Az Ügyészség Kollégiuma felügyeli a nyomozások megfelelő lefolytatását, 2018-ban pedig a bántalmazásra vonatkozó zéró tolerancia jegyében törvényben törölték el a bántalmazási ügyekben adható kegyelmet. A büntetőeljárás törvény tervezete átfogó biztosítéki rendszert tartalmaz, ami többek között szigorú határidőket állapít meg az eljárások nyomozati szakaszára. A tervek szerint el fogják törölni a Büntető Törvénykönyvben előírt elévülést a kínzás eseteire vonatkozóan.

*ARM / Muradyan
(11275/07)*

[Jogerős ítélet
2017.02.24](#)

[Intézkedési terv](#)

Annak a biztosítására, hogy a büntetőeljárások ne évüljenek el, 2020 óta az elévülést az elsőfokú ítéletet követően az eljárás hátralévő időtartamára felfüggesztik. A közhivatalt betöltő személyekre kínzásért kiszabott ítéletek végrehajtását nem lehet felfüggeszteni. A rendőrök és csendőrök elleni fegyelmi vizsgálatok megindítása, lebonyolítása és lezárása az ugyanazon tényekkel kapcsolatos bűnügyi eljárásoktól függetlenül történik, és felfüggeszthető addig, amíg az utóbbiak le nem zárulnak.

*ITA / Cestaro csoport
(6884/11)*

[Jogerős ítélet
2015.04.07](#)

[Beszámoló a megtett intézkedésekről](#)

A következő intézkedéseket fogadták el annak érdekében, hogy orvosolják azokat a nem kielégítő vizsgálatokat, amelyeket célja az 1989-es és 1990-es kormányellenes tüntetések leverése során alkalmazott fegyverhasználat körülményeinek a kiderítése volt: 2012 márciusában megszüntették a szándékos életellenes bűncselekmények elévülését és engedélyezték ezekben az ügyekben a vizsgálatok folytatását. Ezen kívül, a 2014. évi Büntető Törvénykönyvben és a Büntetőeljárás Törvénykönyvben a nyomozó hatóságok olyan jogi lehetőségeket kaptak, amelyek révén kötelezővé tehetik az együttműködést azoknak a szervezeteknek, amelyek a vizsgálatokhoz kapcsolódó bizonyítékokkal rendelkeznek.

*ROM / "1989. december 21.
"Egyesület ügycsoport
(33810/07+)*

[Jogerős ítélet
2011.11.28.](#)

[Intézkedési terv](#)

4. AZ ÁLDOZATOK RÉSZVÉTELE ÉS A NYILVÁNOSSÁG ÁLTALI ELLENŐRZÉS

Az Egyezmény előírja, hogy a rendvédelmi erők tagjai által okozott haláleset vagy bántalmazás kivizsgálása során lehetővé kell tenni az áldozatok (vagy adott esetben a rokonaik) részvételét a szükséges mértékben, törvényes érdekeik védelmében. Ennek a részvételnek azt a lehetőséget is magában kell foglalnia, hogy hozzáférhessenek a vizsgálat irataihoz, bár nem minden irathoz automatikusan. Ebben az összefüggésben felmerülhet a jogsegély kérdése. Egy másik probléma az, hogy szükséges-e indokolni a vizsgálat lezárását. Az általánosabb értelemben vett nyilvánosság általi ellenőrzés, a számonkérhetőség és a közbizalom fenntartása a hatóságok válaszhintézkedéseiben megköveteli nyilvánosság és a bizalmasság gondos egyensúlyba hozását.

Az áldozatok eljárási jogait (például: az eljárás felfüggesztésével, az ügyész által indítandó eljárás megindításának elmulasztásával, a vizsgálat meghosszabbításával kapcsolatos döntések elleni fellebbezés joga; az eljárás állásáról való tájékoztatáshoz és az ügyésznél őrzött, a cselekményekről és bizonyítékokról szóló ügyiratokhoz való hozzáférés joga) 2017 óta védi a Büntetőeljárás Törvénykönyv. Ezen túlmenően, a Legfőbb Ügyészség 2018-ban kiadott iránymutatásai konkrét segítséget írtak elő a bűncselekmények áldozatai és tanúi számára.

ALB / Pihoni (74389/13)

[Jogerős ítélet](#)
2018.05.13

[Intézkedési terv](#)

Az áldozatok tájékoztatáshoz való jogát a folyamatban lévő nyomozással kapcsolatban 2014-ben vezették be a Büntetőeljárás Törvénykönyvbe, főszabály szerint biztosítva számukra az iratmegismerési jogot. Az új Kínzás és Bántalmazás Elleni Szervezetközi Tanács kiemelte az áldozatoknak nyújtott hatékony jogsegély fontosságát. A 2018-ban elfogadott módosítások és az Alkotmánybíróság ezt követő pontosító döntése nyomán, amennyiben az ügyész nem ismeri el valakinek az „áldozati státuszát”, a döntése ellen fellebbezni lehet a felettes ügyészhez, végső soron pedig bírósághoz, mindenfajta bűncselekménnyel kapcsolatosan. Az Ügyészségen belül létrehozták az Áldozatok és Tanúk Koordinációs szolgálatát, amelynek a feladata az áldozatok és a tanúk támogatása és védelme az eljárások során.

GEO / Tsintsabadze csoport (35403/06)

[Jogerős ítélet](#)
2011.03.18-án

[Intézkedési terv](#)

Az 1989 decemberében és 1990 júniusában a kormányellenes tüntetések leverésére alkalmazott fegyverhasználatot illetően folytatott új vizsgálatokról rendszeresen adtak naprakész tájékoztatást az Ügyészség weboldalán az áldozatok családtagjai számára. Ezen túlmenően, jobban bevonják a panaszosokat, és kinyilvánították azt a szándékot, hogy ismételten meghallgassanak minden sértett felet az új kivizsgálás során.

ROM / "1989. december 21. " Egyesület ügycsoport (33810/07+)

[Jogerős ítélet](#)
2011.11.28.

[Intézkedési terv](#)

A 2005. évi Büntetőeljárás Törvénykönyv előírja az áldozatok részvételét és a bírósági felülvizsgálat automatikus jogát, ha az ügyészek úgy határoznak, hogy nem indítanak eljárást a rendvédelmi erők tagjai által elkövetett állítólagos visszaélések ügyében.

TUR / Ahmet Özkan és Társai (21689/93)

[Jogerős ítélet](#)
2004.11.10

[Közbenső határozat](#)
CM/ResDH(2005)43

Figyelemmel arra, hogy iraki állampolgárok veszítették életüket, amikor az Egyesült Királyság fegyveres erői megszállták Dél-Irakot, a kivizsgálási eljárásba, ahol ötvözték az Iraki Múltbeli Sérelemek Csoport (IHAT) által végzett bűnügyi nyomozást egy belső jellegű vizsgálattal (ez a Halálesetek Kivizsgálása nevet kapta), az áldozatok családtagjait is bevonták, és az eljárást a széles nyilvánosság számára is megismerhetővé tették. 2016-ban a Felsőbíróság meghatározta, hogy milyen alapelveket kell

UK / Al-Skeini és Társai (55721/07)

[Jogerős ítélet](#)
2011.07.07

Tematikus esetgyűjtemény

figyelembe venni az elbírálás során az IHAT vizsgálatát követően, arra vonatkozóan, hogy megfelelő, észszerű és arányos intézkedés-e a „Halálesetek Kivizsgálása”, kellő figyelemmel az emberi áldozatokra és arra, milyen valószínűséggel lehet egyértelmű következtetéseket levonni az adott személy halálának körülményeire vonatkozóan.

[Záró határozat
CM/ResDH\(2016\)298](#)

A nyilvánosság ellenőrzésével és az áldozatok családtagjainak a tájékoztatásával kapcsolatosan azoknál a vizsgálatoknál, amelyeket az 1980-as és 90-es években a rendvédelmi erők fellépése nyomán Észak-Írországból bekövetkezett halálesetek miatt indítottak, az ügyészség elfogadott egy szabályrendszert olyan esetek indoklására, amikor mellőzik a büntügyi eljárás megindítását, lehetővé téve ezeknek a döntéseknek a bírósági felülvizsgálatát. Ezen kívül jogsegélyt biztosítottak az áldozatok családtagjainak képviselőjéhez. Megalakulása után az új, egységes, független nyomozó testületnél, a Történelmi Nyomozó Egységénél szintén dolgoznak majd olyan személyzeti tagok, akiknek a feladata a legközelebbi rokon bevonása már az eljárás kezdetétől.

**UK / McKerr csoport
(28883/95)**

[Jogerős ítélet
2001.08.04-én](#)

[Intézkedési terv](#)

Ukrajna 2012. évi Büntetőeljárás Törvénykönyvében javították az áldozatok részvételét, egyebek mellett az alábbi jogok biztosításával: magyarázatadás és bizonyítékok bemutatása; tájékoztatás az eljárásokról; az ügyvel kapcsolatos anyagok vizsgálata és másolat kérése az ügyiratokról; képviselői joga; kérelmek benyújtása és a vizsgálatok végzők, ügyészek vagy bírók döntéseinek, cselekményeinek vagy cselekvéstől való tartózkodásának a megtámadása, részvétel a tárgyaláson és fellebbezés benyújtása.

**UKR / Gongadze
(34056/02)**

[Jogerős ítélet
2006.02.08-án](#)

[Intézkedési terv](#)

5. A BŰNCSELEKMÉNY KÜLÖNLEGES INDÍTÉKAINAK VIZSGÁLATA

A halálesetek és a bántalmazások eredményes kivizsgálása érdekében különös figyelmet kell fordítani az esetleges rasszista vagy egyéb diszkriminatív motívumok feltárására. Más, például az újságírók vagy más médiaszereplők megtámadása mögötti indítékok esetében egyedi válaszhintézkedésekre lehet szükség. Lehetséges, hogy ezeket az indítékokat csak akkor lehet megfelelően kivizsgálni, ha módosítják a vonatkozó büntetőjogi törvényeket.

<p>2011-ben a Büntető Törvénykönyv módosítása során emberölés és testi sértés esetében súlyosító körülményként felvették a rasszista vagy idegengyűlölő indítékokat. Ezek a rendelkezések lehetővé teszik a nyomozó hatóságok számára annak a vizsgálatát, hogy a rendvédelmi erők túlkapásainak lehetett-e rasszista indítéka.</p>	<p>BGR / Nachova és társai (43577/98)</p> <p>Jogerős ítélet 2005.06.07-én</p> <p>Záró határozat CM/ResDH(2017)97</p>
<p>A diszkrimináció és a gyűlölet-bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozások hatékonyságának javítása érdekében az LGBTI aktivistákat és Jehova tanúit felvonulások/gyűlések során érő erőszakos támadások ügyében a Közvédő megbízatását 2010-ben magánszemélyekre is kiterjesztették: a jogi személyek és a magánszemélyek egyaránt kötelesek 10 napon belül tájékoztatást adni az állítólagos diszkriminatív cselekményekről. Amennyiben nem követik a Közvédő későbbi ajánlását, a felperes jogosult arra, hogy az ügyet bíróság elé vigye a Polgári Eljárásjogi Törvény alapján. 2018-ban megnövelték a Büntető Törvénykönyv alapján a hátrányos megkülönböztetéssel elkövetett bűncselekményekért kiszabható büntetéseket.</p>	<p>GEO / Identoba és Társai csoport (73235/12)</p> <p>Jogerős ítélet 2015.08.12</p> <p>Intézkedési terv</p>
<p>2012-ben a rendőrfőkapitány egy, a rendőri erők tagjaihoz intézett körlevélben azt kérte, hogy kezeljék kiemelten a rasszista magatartással kapcsolatos feljelentéseket. Egy későbbi, 2014-ben kiadott körlevelében a rendőrfőkapitány előírta a rendvédelmi hatóságok számára annak a kivizsgálását, hogy egy adott bántalmazási ügyekben felmerülhet-e a hátrányos megkülönböztetés nemzeti származás, vallás, szexuális irányultság, életkor, fogyatékoság vagy más jellemző alapján.</p>	<p>GRC / Makaratzis csoport (50385/99)</p> <p>Jogerős ítélet 2004.12.20</p> <p>Kormányzati közlemény</p>
<p>2019-ben a gyűlölet-bűncselekmények kezelésével kapcsolatos rendőri feladatokról szóló új protokoll tartalmazott egy listát az elfoglaltsági mutatókról, megkönnyítve az ilyen típusú bűncselekmények azonosítását. Egy hálózatot is létrehoztak gyűlölet-bűncselekményekkel foglalkozó szakemberekből. A testületben minden regionális rendőrség képviselteti magát, a vezetője pedig az Országos Rendőrfőkapitányság egyik tisztje. A gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelem felügyelete mellett rendszeres képzéseket is szerveznek a rendőrök számára. Ezen kívül minden rendőrkapitányságnál ki kell jelölni egy „mentort”, aki segíti a rendőröket a gyűlölet-bűncselekmények felismerésében.</p>	<p>HUN / Balázs csoport (15529/12)</p> <p>Jogerős ítélet 2016.03.14</p> <p>Beszámoló a megtett intézkedésekről</p>
<p>A romák faji motiváltságú bántalmazásának kivizsgálása kapcsán 2006 óta a büntetőjogi törvény kimondja, hogy a faji motiváltság a törvény erejénél fogva súlyosító tényező, amelynek a meglétét az adott ügyben a hatóságnak hivatalból kell vizsgálnia.</p>	<p>ROM / Barbu Anghelescu 1. sz. (46430/99)</p> <p>Jogerős ítélet 2005.01.05</p> <p>Záró határozat CM/ResDH(2016)150</p>
<p>A Büntető Törvénykönyvet 2015–2016-ban módosították, ennek keretében bevezették az újságírók ellen irányuló bűncselekmények, például gyilkosság vagy gyilkossági kísérlet, túszejtés, erőszakos fenyegetés, szándékos rongálás miatti büntetőjogi felelősséget. Emellett</p>	<p>UKR / Gongadze (34056/02)</p> <p>Jogerős ítélet 2006.02.08-án</p>

megeősítették az újságíró jogszerű szakmai munkájának akadályozása miatt büntetőjogi felelősséget.

[Intézkedési terv](#)

6. A VIZSGÁLATOK FÜGGETLEN FELÜGYELETE

A belföldi rendszernek egy független mechanizmust kell biztosítania a nyomozás lefolytatásával kapcsolatos panaszok kezelésére. Ennek megfelelően a nyomozó szervezetnek indoklással ellátott döntéseket kell hozniuk arról, milyen intézkedésekkel teremtik meg a megfelelő felügyeletet. Figyelembe véve a nemzeti jogrendszerek sokféleségét és az érintett intézmények eltérő szerepét, az alábbiaknak lehet nagyobb vagy kisebb relevanciájuk az Államoktól függően: a bűnüldöző hatóságok útmutatása a vizsgálatokról és azok felügyelete; a vizsgálóbírók szerepe; az állami szervek szerepe, például a bíróságoké vagy a nemzeti emberi jogi intézményeké/az ombudsmané; a nemzeti parlament vagy valamely parlamenti bizottság lehetséges szerepe.

<p>A nyomozás megszüntetésére vonatkozó ügyészi döntés ellen fellebbezést lehet benyújtani az ügyészségen belül. A súlyos bűncselekményekkel kapcsolatos ügyekben bírósági felülvizsgálat is lehetséges.</p>	<p>GEO / Gharibashvili (11830/03)</p> <p>Jogerős ítélet 2017.10.29</p> <p>Záró határozat CM/ResDH(2017)287</p>
<p>2017-ben az Ombudsmani Hivatalon belül létrehoztak egy Nemzeti Vizsgálati Mechanizmust, amelynek a feladata a bűnüldöző szervek és a fogvatartási intézmények személyzete által elkövetett, bántalmazással, löföngyverek törvénytelen használatával, illetve ilyen személyek törvénytelen, rasszista indíttatású vagy diszkriminatív jellegű magatartásával kapcsolatos panaszok összegyűjtése, értékelése és továbbítása az illetékes szervezeteknek. Ezen felül az Ombudsman úgy is dönthet, hogy indítványra vagy hivatalból maga vizsgálja ki a vádakot, vagy azokat az illetékes fegyelmi testület elé terjeszti. Az Ombudsman a közigazgatási vizsgálat ismételt lefolytatását is kérheti azokban az esetekben, ahol az Európai Bíróság megállapítása szerint az eredeti vizsgálat nem volt elég hatékony.</p>	<p>GRC / Makaratzis csoport (50385/99)</p> <p>Jogerős ítélet 2004.12.20</p> <p>Beszámoló a megtett intézkedésekről</p>
<p>2011 januárjában létrehoztak egy adatbázist az összes folyamatban lévő büntetőjogi eljárásról. Ez az adatbázis eszközként szolgál a büntetőeljárások ügyészi felügyeletének megerősítéséhez. Ezen felül 2010-ben a Legfőbb Ügyész rendeletet adott ki, amelynek a célja az ügyészi felügyelet erősítése az állami tisztviselők állítólagos bűncselekményeivel kapcsolatos büntetőeljárásokban, és módszertani útmutatót dolgozott ki ebben a témában. A nyomozás gyorsaságának biztosítása érdekében a Legfőbb Ügyészség rendszeresen értékeli a vonatkozó statisztikai adatokat, és soronkívülséget biztosít bizonyos típusú vizsgálatoknak. 2010 óta az állami tisztviselőkkel szemben folytatott nyomozások folyamatosan elsőbbséget kapnak, a felügyelet erősítése érdekében.</p>	<p>LVA / Holodenko Csoport (17215/07)</p> <p>Jogerős ítélet 2013.11.04</p> <p>Záró határozat CM/ResDH(2018)382</p>
<p>2018-ban létrehozták az Ombudsmani Hivatal felülvizsgálati szervét, amiben a civil társadalom független tagjai is helyet kapnak. Feladata azoknak a vizsgálati eljárásoknak a figyelemmel kísérése és felügyelete, amelyek során a rendvédelmi szervek tagjai által elkövetett, bántalmazásnak minősülő cselekményeket vizsgálják ki és vonják felelősségre az elkövetőket.</p>	<p>MKD / El-Masri (39630/09)</p> <p>Jogerős ítélet 2012.13.12.</p> <p>Záró határozat CM/ResDH(2019)369</p>
<p>A ciprusi török újságíró meggyilkolásával kapcsolatos nyomozás hiányosságait követően megerősítették a Legfőbb Ügyész szerepét a rendőrségi nyomozásokban 2006-ban, amikor</p>	<p>TUR / Adali (38187/97)</p> <p>Jogerős ítélet 2005.10.12</p> <p>Záró határozat</p>

hatáskört kapott a Rendőri Erők Főparancsnoksága által végzett vizsgálatok felügyeletére vagy irányítására, amennyiben ezt szükségesnek ítéli.

[CM/ResDH\(2010\)12](#)

7. AZ ÁLDOZATOK KÁRTALANÍTÁSA

Az egyes államoknak minden megfelelő intézkedést meg kell tenniük olyan elérhető és hatékony mechanizmusok létrehozása érdekében, amelyek biztosítják, hogy az emberi jogok súlyos megsértésének áldozatai az elszenvedett kárért azonnali és megfelelő kártalanítást kapjanak.¹ Az alábbiakban hivatkozott különböző jogorvoslati formák, például a pénzübeli kártérítés és a formális bocsánatkérés praktikusán kiegészíthetik az Államok kötelezettségét a vizsgálatok újraindítására/ismételt lefolytatására/folytatására, ideértve azokat a helyzeteket is, amikor ezt a kötelezettséget nem lehet sikeresen teljesíteni.

Háborús bűncselekmények nem kielégítő kivizsgálását és az Európai Bíróság megállapításait követően a *B. és Társai* ügyben a panaszosok kérték a kifogásolt kártalanítási eljárás újraindítását. Az újraindított eljárásban a panaszosoknak megítéltek személyenként hozzávetőleg 30.000 euró kártalanítást nem vagyoni kártérítésként azokért az érzelmi szenvedésekért, amelyeket azért kellett átélniük, mert az állam nevében eljáró személyek megölték a hozzátartozóikat. Továbbá az *M. és Társai* ügyben a panaszosok még az Európai Bíróság ítélete előtt a polgári jogi eljárás ismételt lefolytatását kérték egy belöldi bírósági ítélet nyomán, amelyben egy személyt háborús bűnösnek nyilvánítottak a parancsnoki felelőssége miatt, többek közt a panaszos hozzátartozóinak a meggyilkolásáért. A belöldi bíróságok személyenként hozzávetőleg 30.000 eurót ítéltek meg nekik nem vagyoni kártérítésként, az érzelmi szenvedésekért, amelyeket azért kellett átélniük, mert az állam nevében eljáró személyek megölték a hozzátartozóikat.

CRO / Skendžić és Krznarić csoport (16212/08)

[Jogerős ítélet](#)
[2011.20.04-én](#)

[Intézkedési terv](#)

Miután a rendőrség a 2009-es parlamenti választásokat követő erőszakos tüntetések során aránytalan mértékű erőszakot alkalmazott, a Kormány és a Parlament sajnálatát fejezte ki a nemzeti rendvédelmi szervek és az igazságszolgáltatás helytelen reagálása miatt a kifogásolt eseményeket követően. Ezen felül létrehoztak egy külön kormánybizottságot, hogy nemzeti szinten fizessenek kártérítést az azonosított polgári áldozatoknak. Ez a kártérítés nem helyettesítheti azt a vagyoni vagy nem vagyoni kártérítést, amit ezen felül megítélhetnek a belöldi bíróságok.

MDA / Taraburca csoport (18919/10)

[Jogerős ítélet](#)
[2012.03.06](#)

[CM/ResDH\(2018\)464 záró határozat](#)

2018-ban, tekintettel arra, hogy a kérelmező panasz a CIA részére történő kiadatásainak során elszenvedett bántalmazás miatt elévült, a külügyminiszter a Kormány nevében írásban bocsánatot kért a panaszostól, amelyben fenntartás nélküli sajnálatát fejezte ki, amiért a panaszosnak a hatóságok elfogadhatatlan magatartása miatt súlyos szenvedést és károkat kellett elviselnie. 2018-ban a nemzeti polgári bíróságok helyt adtak a felperes jelképes, egy euró mértékű nem vagyoni kártérítésre vonatkozó igényének, így hivatalosan is elismerték, hogy a kifogásolt tények valóságok.

MKD / El-Masri (39630/09)

[Jogerős ítélet](#)
[2012.13.12.](#)

[CM/ResDH\(2019\)369 záró határozat](#)

Ami a terrorizmus elleni küzdelem során - főként Törökország délkeleti részén, az 1987 és 2002 közötti rendkívüli állapot alatt - elkövetett és bizonyított jogsértéseket illeti, a panaszosok lehetőséget kaptak kártérítés igénylésére egy külön kártérítési bizottság vagy közigazgatási bíróságok előtt a 2004-es új Kártérítési Törvény alapján, amely megadta a kártérítés követelésének jogát az állam felelőssége alapján a terrorizmus elleni küzdelemben keletkezett károk miatt. Ez a törvény külön kiegészítette és pontosította az állam felelősségét a közigazgatási cselekmények által okozott károkért, különleges *lex temporalis*-ként kimondva, hogy a jogszabály rendelkezései visszamenőleg érvényesek az 1987 utáni és 2004 előtti eseményekre.

TUR / Aksoy csoport (21987/93)

[Jogerős ítélet](#)
[1996.12.18](#)

[Záró határozat](#)
[CM/ResDH\(2019\)51](#)

¹ Lásd különösen XVI sz. Iránymutatást: [Iránymutatások annak érdekében, hogy az emberi jogok súlyos megsértése soha ne maradjon büntetlenül](#), amit a Miniszteri Bizottság 2011. március 30-án, a Miniszterhelyettesek 1110. gyűlésén fogadott el.

MELLÉKLET - ESETMUTATÓ

<i>ALB / Pihoni (74389/13)</i>	3, 10	<i>NDL / Jaloud (47708/08)</i>	6
<i>ARM / Muradyan (11275/07)</i>	6, 9	<i>NDL / Ramsahai (52391/99)</i>	8
<i>ARM / Virabyan (40094/05)</i>	3	<i>POL / Dzwonkowski csoport (46702/99)</i>	7
<i>BGR / Nachova és társai (43577/98)</i>	12	<i>ROM / Barbu Anghelescu 1. sz. (46430/99)</i>	4, 12
<i>BGR / S.Z. (29263/12)</i>	8	<i>ROM / Predica csoport (42344/70)</i>	7
<i>CRO / Skendžić és Krznarić csoport (16212/08)</i>	16	<i>ROM / Szervezet "1989. december 21." csoport</i>	
<i>CRO / Mader (56185/07)</i>	3	<i>(33810/07+)</i>	9, 10
<i>CYP / Khani Kabarra (24459/12)</i>	6	<i>RUS / Khashiyev and Akayeva csoport (57942/00)</i>	
<i>CYP / Shchukin és társai (14030/03)</i>	3	4
<i>CZE / Eremiasova és Pechova 23944/04)</i>	3	<i>SUI / Dembele (74010/11)</i>	7
<i>GEO / Gharibashvili (11830/03)</i>	14	<i>SVN / Franciska Stefancic (58349/09)</i>	4
<i>GEO / Identoba és Társai csoport (73235/12)</i>	12	<i>SVN / Matko (43393/98)</i>	4
<i>GEO / Tsintsabadze csoport (35403/06)</i>	3, 10	<i>TUR / Adali (38187/97)</i>	14
<i>GER / Hentschel és Stark (47274/15)</i>	4	<i>TUR / Ahmet Özkan és Társai (21689/93)</i>	10
<i>GRC / Makaratzis csoport (50385/99)</i>	12, 14	<i>TUR / Aksoy csoport (21987/93)</i>	8, 9, 16
<i>HUN / Balázs csoport (15529/12)</i>	12	<i>TUR / Bati csoport (33097/96)</i>	8
<i>ITA / Cestaro csoport (6884/11)</i>	9	<i>UK / Al-Skeini és mások (55721/07)</i>	4
<i>LVA / Balajevs (8347/07)</i>	4	<i>UK / Al-Skeini és Társai (55721/07)</i>	10
<i>LVA / Holodenko csoport (17215/07)</i>	4, 14	<i>UK / McDonnell (19563/11)</i>	9
<i>MDA / Corsacov csoport (18944/02)</i>	6	<i>UK / McKerr csoport (28883/95)</i>	11
<i>MDA / Levinta (17332/03)</i>	6	<i>UKR / Afanasyev csoport (38722/02)</i>	5
<i>MDA / Taraburca csoport (18919/10)</i>	16	<i>UKR / Belousov (4494/07)</i>	5
<i>MKD / El-Masri (39630/09)</i>	14, 16	<i>UKR / Gongadze (34056/02)</i>	11, 12
<i>MKD / Jasar csoport (69908/01)</i>	8	<i>UKR / Kaverzin csoport (23893/03)</i>	5
<i>MKD / Kitanovski csoport (15191/12)</i>	8		